

Brief over Annie M.G. Schmidt

Schrijf een overtuigende brief aan een basisschool

Korte lesomschrijving De lessen *Advies over Annie M.G. Schmidt* gaan over Nederlands bekendste kinderboekenschrijfster. Leerlingen lezen werk van Annie M.G. Schmidt en geven vervolgens schriftelijk advies aan een directrice van een basisschool. In een overtuigende brief leggen zij uit waarom de basisschool juist wel of niet aandacht aan deze schrijfster moet besteden. Leerlingen onderbouwen hun advies met gedegen kennis van het werk van Annie M.G. Schmidt.

Titel Advies over Annie M.G. Schmidt

Vak/leergebied Nederlands

Canonvenster Annie M.G. Schmidt

Tijdvak 10 tijd van televisie en computers

Doelgroep vwo-2, havo-3

Tijd/duur 4 à 5 uren

Groeperingsvorm individueel en in tweetallen

Leerdoelen

- De leerling kan minimaal vier werken van Annie M.G. Schmidt noemen.
- De leerling kan een eigen mening geven over minimaal twee werken van Annie M.G. Schmidt.
- De leerling kan uitleggen waarom Annie M.G. Schmidt beroemd en populair is.
- De leerling kan een overtuigende brief schrijven.

Benodigde voorkennis

- de begrippen informatief, overtuigend, (fictie)personage, karakter, woordkeus, verhaalopbouw, feit, mening, argument
- beoordelingswoorden voor fictiewerken
- de vorm van de aanhef en de afsluiting in een formele brief aan een onbekende

Randvoorwaarden

In les 2 hebben leerlingen individueel een computer met internet nodig. Alternatief: leerling voert les 2 thuis uit.

Beoordeling

De inhoud en de vorm van de brief en de samenwerking worden op totaal elf punten beoordeeld. Leerlingen bespreken elkaars brief en geven verbeter tips. De docent kan de behaalde punten omrekenen in een cijfer.

Lesactiviteiten

Les 1: Lees individueel twee of meer boeken van Annie M.G. Schmidt en maak een kort leesverslag

Les 2: Verzamel informatie op internet en beantwoord drie opdrachten.

Les 3: Wissel ideeën en informatie uit. Controleer of je voldoende info hebt. Zo niet, zoek verder.

Les 4: Schrijf individueel de brief en becommentarieer elkaars brief.

Bijlagen

- Studiewijzer
- Werkblad

Links

- <http://www.annie-mg.com/>
- <http://entoen.nu/> (zoek het 'venster' over Annie M.G. Schmidt)
- http://nl.wikipedia.org/wiki/Annie_M.G._Schmidt

- Achtergrondinformatie voor de docent
-

Studiewijzer

Inleiding

Annie M.G. Schmidt is de beroemdste Nederlandse kinderboekenschrijfster. Ze schreef onder andere *Jip en Janneke*, *Heksen en zo*, *Minoes* en *Pluk van de Petteflap*. Haar boeken zijn in tientallen talen vertaald en zij heeft veel prijzen gewonnen met haar werk. Verschillende van haar kinderboeken zijn verfilmd. Behalve verhalen voor kinderen schreef Annie M.G. Schmidt ook verhalen voor volwassenen, gedichten voor kinderen en volwassenen, radio-series, tv-series, toneelstukken en musicals. Over haar leven zijn tot nu toe twee biografieën verschenen. Annie M.G. Schmidt leefde van 1911 tot 1995.

Wat ga je doen?

Mevrouw Van Zon is basisschooldirectrice. Zij heeft nog nooit van Annie M.G. Schmidt gehoord. Je schrijft haar een brief waarin je haar met goede argumenten aanraadt óf afraadt om met de kinderen van de basisschool het werk van Annie M.G. Schmidt te lezen.

Hoe ga je dat doen?

Lees de studiewijzer en voer de opdrachten uit.

Tijd/duur drie à vier lessen
Met wie? individueel en in tweetallen
Leerdoelen <ul style="list-style-type: none">• Je kunt minimaal vier werken van Annie M.G. Schmidt noemen.• Je kunt een eigen mening geven over minimaal twee werken van Annie M.G. Schmidt.• Je kunt uitleggen waarom Annie M.G. Schmidt beroemd en populair is.• Je kunt een overtuigende brief schrijven.
Beoordelingscriteria <p>De inhoud en de vorm van de brief en de samenwerking worden op totaal elf punten beoordeeld. Leerlingen bespreken elkaars brief en geven verbetertips. De docent kan de behaalde punten omrekenen in een cijfer.</p> <p><i>Inhoud van je brief (10 punten)</i></p> <p>Je brief is informatief en overtuigend voor de lezer door:</p> <ol style="list-style-type: none">1 een beschrijving van het werk van Annie M.G. Schmidt (soort verhalen, soort personages)2 jouw persoonlijke mening over haar werk3 ten minste twee feiten die haar beroemdheid aantonen4 een verklaring voor de populariteit van haar kinderboeken5 ten minste twee duidelijke argumenten om haar boeken wel of niet te lezen op de basisschool <p><i>Vorm van je brief (4 punten)</i></p> <ol style="list-style-type: none">6 Je brief is geschreven in goed lopende zinnen.7 Je brief heeft een logische volgorde.8 Je brief is geschreven zonder spelfouten.9 Je brief heeft een aanhef en afsluiting volgens de regels. <p><i>Samenwerking (2 punten)</i></p> <ol style="list-style-type: none">10 Jullie hebben informatie en ideeën uitgewisseld.11 Jullie hebben elkaar advies gegeven voor het verbeteren van de brief.

Lesactiviteiten

Les 1: Lees individueel twee of meer boeken van Annie M.G. Schmidt en maak een kort leesverslag

Les 2: Verzamel informatie op internet en beantwoord drie opdrachten.

Les 3: Wissel ideeën en informatie uit. Controleer of je voldoende info hebt. Zo niet, zoek verder.

Les 4: Schrijf individueel de brief en becommentarieer elkaars brief.

Wat heb je nodig?

- Opdrachtblad Brief over Annie M.G. Schmidt

Werkblad

Opdracht 1 Lees en verwerk de boeken (individueel, thuis)

Lees en verwerk in je eigen tijd twee of meer kinderboeken van Annie M.G. Schmidt. Doe dat zo:

- Kies zelf twee of meer titels.
- Verplaats je tijdens het lezen in een kind van de leeftijd waarvoor het boek bedoeld is.
- Heb je de boeken niet zelf? Leen ze dan in de bibliotheek of van een ander.
- Noteer van elk gelezen boek deze gegevens:

a Wat is de titel?

b In welk jaar is het boek geschreven?

c Voor welke leeftijd is het boek?

d Geef je mening over het verhaal. Leg ook uit waarom je dat vindt. Gebruik bijvoorbeeld woorden als spannend, grappig, griezelig.

e Wat is het karakter van de hoofdpersoon? Gebruik woorden zoals aardig, dom, eigenwijs. Zoek een citaat dat een van deze eigenschappen illustreert.

f Wat vind je van de manier van schrijven van Annie M.G. Schmidt, de woordkeus, zinsbouw, verhaalopbouw? Leg uit waarom je dat vindt.

Opdracht 2 Verzamel informatie op internet (individueel of samen, te bepalen door je docent)

Beantwoord onderstaande vragen met behulp van deze bronnen:

- <http://www.annie-mg.com/>
- <http://entoen.nu/> (zoek het 'venster' over Annie M.G. Schmidt)
- http://nl.wikipedia.org/wiki/Annie_M.G._Schmidt
- Annejet van der Zijl, *Anna*, Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar, 2002. (biografie)

Maak aantekeningen die je later kunt gebruiken in je brief. Maak je notities met pen en papier of in een apart Worddocument.

a Hoeveel exemplaren zijn er van haar boeken verkocht?

b In hoeveel talen is Annie M.G. Schmidt vertaald?

c Welke prijzen heeft ze gewonnen?

d Waarom is Annie M.G. Schmidt bij zoveel kinderen en volwassenen populair? Tip: vraag ook aan je ouders en grootouders wat zij van de boeken van Annie M.G. Schmidt vinden.

Opdracht 3 Wissel informatie en ideeën uit (samen)

a Bespreek samen wat je tot nu toe hebt gelezen en genoteerd. Neem informatie en ideeën van elkaar over.

b Pak de beoordelingscriteria en bekijk of jullie alle gevraagde informatie hebben gevonden. Heb je nog niet alle informatie voor de brief? Zoek dan gericht verder.

Opdracht 4 Schrijf de brief (individueel)

Lees in de studiewijzer de beoordelingscriteria waaraan je brief moet voldoen.

a Schrijf een beleefde, informatieve en overtuigende brief aan mevrouw Van Zon, een basisschooldirectrice die nog nooit van Annie M.G. Schmidt heeft gehoord. Doe dat zo:

- Leg goed uit waarom jij vindt dat de kinderen op haar school wel of niet boeken van Annie M.G. Schmidt moeten lezen.
- Gebruik de informatie die je gevonden hebt.
- Geef je eigen mening over de boeken die je van Annie M.G. Schmidt hebt gelezen.

b Ruil je brief met een klasgenoot. Kijk elkaars brief na: is alles duidelijk en is de brief overtuigend? Geef elkaar verbetertips. Verbeter de brief en lever hem dan in bij de docent.

Achtergrondinformatie voor de docent

Geef op tijd de zoekopdracht

Geef leerlingen ruim voor de start van de lessenreeks gelegenheid om twee of meer boeken van Annie M.G. Schmidt te zoeken. Laat ze de titels alvast aan u doorgeven.

Plan een zoekuur op internet

Stel een lesuur op school beschikbaar voor het zoeken op internet. Vraag de leerlingen om aan het einde van die les hun aantekeningen bij u in te leveren. Daarmee krijgt u een indruk van hun zoekwerk. Geef ze aan het begin van de volgende les de notities terug.

Gebruik de peer-responsemethode

Gebruik eventueel de peer-response methode bij het nakijken van de brieven. Elk duo wisselt zijn twee brieven met een ander duo. Het tweetal kijkt vanuit het perspectief van de basisschooldirectrice de beide brieven na. Daarbij hanteren de leerlingen de gegeven beoordelingscriteria.

In een klassengesprek worden vervolgens alle brieven besproken en bij voorkeur verbeterd. Daarna geeft u eventueel als docent nog een eindoordeel, al dan niet in de vorm van een cijfer.

Puntenberekening brief

De puntenberekening van de brief kunt u naar eigen inzicht aanpassen. Zo kan de inhoud van de brief minder zwaar worden gerekend en de briefvorm en de samenwerking juist zwaarder. Als u of een collega kort voor deze lessenreeks aandacht heeft besteed aan zoekvaardigheid op internet, dan kunt u uiteraard ook die vaardigheid beoordelen. Daarvoor dient u dan de criteria zelf te formuleren.

Differentiatie vwo+

Laat in een vwo+-klas het opdrachtenblad achterwege. De leerlingen kiezen dan zelf hoe ze de brief inhoud geven.

© 2009, **Stichting Leerplanontwikkeling (SLO), Enschede**

Alle rechten voorbehouden. Mits de bron wordt vermeld, is het scholen toegestaan om zonder voorafgaande toestemming van SLO dit lesmateriaal geheel of gedeeltelijk te kopiëren dan wel op andere wijze te verveelvoudigen voor gebruik in en ten behoeve van de school.

Dit materiaal is ontwikkeld door SLO met medewerking van: Cees van der Kooij en Gerard Rozing.